

בבית המשפט העליון

בש"פ 1287/19

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

המבקש: דמלאו קסין

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט ש' פרידלנדר) מיום 29.1.2019 בעמ"ת 71095-01-19

בשם המבקש: עו"ד עבד אבו עאמר

החלטה

לפני בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט ש' פרידלנדר) מיום 29.1.2019 בעמ"ת 71095-01-19, במסגרתה התקבל ערר המשיבה על החלטת בית משפט השלום באשקלון (כב' השופטת נ' חקלאי) מיום 27.1.2019 במ"ת 8662-12-18 ונקבע כי המבקש ישהה במעצר עד תום ההליכים נגדו.

הרקע וטענות הצדדים

1. ביום 4.12.2018 הוגש לבית משפט השלום באשקלון כתב אישום המייחס למבקש עבירות של איומים, תקיפה והיזק לרכוש במזיד נגד בת זוגו (להלן: המתלוננת) וכן עבירות של תקיפת חסר ישע כלפי בנו הקטין. בד בבד עם כתב האישום הגישה המשיבה בקשה למעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו (מ"ת 8662-12-18). בהחלטתו מיום 9.12.2018 קבע בית משפט השלום (כב' השופט א' כהן) כי אף שקיימות ראיות לכאורה להרשעתו של המבקש בעבירות המיוחסות לו אין מקום להורות על מעצרו. על כן, בית המשפט והורה על שחרורו בתנאים מגבילים במסגרתם נקבע, בין

היתר, כי המבקש יתגורר בבית אחרתו בעיר אשדוד, ישהה בתנאי מעצר בית לילי ויבאסר עליו להתקרב לבית המתלוננת. כן קבע בית המשפט כי חל איסור על המבקש ליצור קשר עם המתלוננת ועם ילדיו המשמשים עדי תביעה בתיק.

2. המשיבה הגישה ערר על החלטת בית משפט השלום (עמ"ת 2007-12-18). ביום 10.12.2018 קיים בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט י' צלקובניק) דיון בערר. בהחלטתו נקבע כי לנוכח הרשעתו הקודמת של המבקש משנת 2005 בעבירות איומים והפרת צו, יש מקום לקבל את הערר. בית המשפט המחוזי ציין כי מחומר הראיות עולה תמונה מדאיגה, לפיה המבקש משליט טרור בביתו והתנהגותו מצביעה על חוסר ריסון והעדר שליטה עצמית. בהתאם לכך נקבע כי אין להורות על שחרור המבקש ממעצר עד לקבלת תסקיר מעצר בעניינו.

3. ביום 19.12.2018 התקבל תסקיר המעצר. בתסקיר צוין כי המבקש מתקשה בראיית צרכי האחר, אינו ער לקשיים בהתנהלותו ובעל נטייה לטשטש את התנהגותו הפוגענית כלפי המתלוננת. כן צוין כי המבקש רואה במתלוננת אחראית לאשר אירע. שירות המבחן אף התרשם כי ההליך המשפטי והענישה שהושתה על המבקש בעבר לא היוו השפעה מרתיעה במידה משמעותית ולא סייעו בהצבת גבולות להתנהגותו האלימה. באשר לרמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה כלפי המתלוננת נקבע כי זו גבוהה מאוד. לבסוף, שירות המבחן לא התרשם כי יש ביכולתה של חלופת המעצר המוצעת כדי לתת מענה שיפחית את המסוכנות הנשקפת מן המבקש.

4. ביום 8.1.2019 הגיש שירות המבחן תסקיר מעצר משלים, במסגרתו נבחנה חלופת מעצר נוספת, בבית גיסתו של המבקש בעיר רחובות. בתסקיר צוין כי הגם שחלופת מעצר זו נותנת מענה מסוים של הרחקה גיאוגרפית ממקום מגוריה של המתלוננת, הרי שאין היא נותנת מענה המפחית את המסוכנות הנשקפת מן המבקש. זאת, בשים לב לכך שהמפקחת המוצעת אינה מודעת למעשים המיוחסים למבקש ואינה מבינה את משמעות תפקיד הפיקוח והאחריות הנלוות לו.

5. ביום 14.1.2019 קיים בית משפט השלום (כב' השופטת נ' חקלאי) דיון נוסף בעניינו של המבקש. במסגרת הדיון הוצגה לפני בית המשפט חלופת המעצר בעיר רחובות ונחקרו המפקחים המוצעים. נקבע כי לא ניתן להסתפק בחלופה המוצעת אך צוין כי פיקוח אלקטרוני עשוי להוות את החיזוק הנדרש לה. בהתאם לכך הורה בית המשפט כי שירות המבחן יביע את עמדתו האם ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת מן המשיב על ידי מעצרו בדרך של פיקוח אלקטרוני בבית גיסתו בעיר רחובות.

6. ביום 17.1.2019 התקבל תסקיר מעצר משלים. שירות המבחן ציין כי בין המבקש למתלוננת שוררת דינמיקה זוגית מעוררת המאופיינת באלימות וכוחניות כלפי המתלוננת. קיימת רמת סיכון גבוהה מאוד להישנות התנהגות עוברת חוק כלפי המתלוננת ואין ביכולת חלופת המעצר המוצעת כדי להפחית את הסיכון. לפיכך, שירות המבחן לא המליץ על מעצרו של המבקש בפיקוח אלקטרוני. ברם, חרף החולשה הקיימת במפקחים המוצעים, בהחלטתו מיום 27.1.2019 קבע בית משפט השלום שיש בפיקוח אלקטרוני כדי לחפות עליה. לפיכך הורה על מעצרו של המבקש בדרך של פיקוח אלקטרוני ובכפוף לתנאים מגבילים.

7. גם הפעם המשיבה הגישה ערר לבית המשפט המחוזי בבאר שבע על החלטת בית משפט השלום. לטענתה שגה בית משפט השלום עת הורה על מעצרו של המבקש בפיקוח אלקטרוני. עיון בחומר החקירה ובעובדות כתב האישום מעלה תמונה קשה של מעשי אלימות חוזרים ונשנים כלפי המתלוננת. כמו כן, תסקירי שירות המבחן הרבים אשר התקבלו בעניינו לא באו בהמלצה לשחרורו לחלופות מעצר, המפקחים המוצעים אינם סמכותיים ואסרטיביים ואין ביכולתם להציב גבולות למבקש. לבסוף, עמדה המשיבה על כך כי לצד העבירות המיוחסות למבקש, המקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, למבקש עבר פלילי הכולל הרשעה בעבירות איומים והפרת צו הגנה כלפי המתלוננת. בשים לב לאמור, סברה המשיבה כי יש לקבל את הערר ולהורות על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

8. בהחלטתו מיום 29.1.2019 קיבל בית המשפט (כב' השופט ד' פרידלנדר) את הערר. נקבע כי קיים קושי לתת אמון במבקש וזאת לנוכח דפוס חוזר של היעדר שליטה עצמית מצידו. כן נקבע כי פיקוח אלקטרוני, ככלל, אינו מתאים למקרים בהם קיימת מסוכנות סטטוטורית ואינו יכול לחפות על פיקוח אנושי בלתי אפקטיבי. משכך, הורה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו.

מכאן בקשת רשות הערר שלפני.

9. לטענת המבקש שגה בית המשפט המחוזי בקבעו כי במקום שקיימת מסוכנות גבוהה או היעדר אמון בנאשם אין אפשרות לשקול חלופה למעצר. לטענתו, יש בפיקוח אלקטרוני כדי לחפות על הפגמים שנמצאו אצל המפקחים. בעניין זה הוסיף המבקש כי אין לבכר את התרשמותו של שירות המבחן מן המפקחים על התרשמותו של בית משפט

השלום מהם, אשר בחן אותם באופן בלתי אמצעי. באשר להמלצת שירות המבחן נטען כי קצין המבחן גיבש החלטה בעניין המבקש כבר בפגישה הראשונה איתו, ולקביעות כי נשקפת ממנו רמת מסוכנות גבוהה אין כל בסיס. לבסוף ציין המבקש כי יש לתת משקל ראוי לנסיבותיו האישיות, לכך שחלפו 14 שנים מעת הרשעתו הקודמת והיחידה ושהמעשים המיוחסים לו עתה אינם מן החמורים. באשר לאמות המידה לקבלת רשות ערר ב"גלגול שלישי" ציין המבקש כי סוגיה זו חורגת מעניינו הפרטי של המבקש ומשעה שבקשתו עוסקת בהחלטה על מעצר עד תום ההליכים, הרי שאמות המידה למתן רשות גמישות יותר.

דיון והכרעה

10. לאחר שעיינתי בבקשה, בנספחים המצורפים לה ובהליכים שהתקיימו לפני הערכאות הקודמות, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

11. הלכה היא, כי הרשות לערור ב"גלגול שלישי" על החלטה בנושאי מעצר שמורה רק למקרים מיוחדים, בהם מתעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים, או במקום בו מתקיימות נסיבות מיוחדות (ראו למשל: בש"פ 503/18 פלוני נ' מדינת ישראל (21.1.2018)). בקשה זו אינה מגלה כל שאלה עקרונית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים.

12. עניינו של המבקש נידון על ידי שתי ערכאות פעמיים ונמצא כי אין בחלופת המעצר המוצעת כדי לאיין את המסוכנות הלכאורית הנשקפת ממנו. אף לגופו של עניין, לא ראיתי מקום להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי. כפי שפורט לעיל, שירות המבחן נדרש מספר פעמים לבחינת חלופת מעצר הולמת עבור המבקש ונמנע מלבוא בהמלצה על שחרורו למעצר בפיקוח אלקטרוני. תסקירי שירות המבחן, בדגש על התסקירים מיום 8.1.2019 ומיום 17.1.2019 אותם נמנע בא-כוח המבקש מלצרף לבקשה ולא בכדי, מצביעים על מסוכנות גבוהה מאוד הנשקפת מהמבקש. בית משפט זה חזר מספר פעמים על ההלכה כי לא בנקל יסטה מהמלצה שלילית של שירות המבחן, ודאי במקרה כגון זה, שתסקיר המעצר מתריע על מסוכנות גבוהה הנשקפת מהנאשם, כאמור (ראו למשל: בש"פ 4860/18 אבו אלקיעאן נ' מדינת ישראל (24.6.2018)). באשר לטענות המבקש נגד שירות המבחן, אציין כי לא מצאתי בהן ממש. חזקה על קציני המבחן שעשו מלאכתם נאמנה ובחנו את נסיבות המקרה באופן ענייני, ולא עלה בידי המבקש לסתור חזקה זו.

הבקשה נדחת.

ניתנה היום, כ' באדר א' התשע"ט (25.2.2019).

שׁוֹפֵט

19012870_N01.docx רח

מרכז מידע, טל' 077-2703333 ; אתר אינטרנט, <http://supreme.court.gov.il>